

PvA Arbeidshygiëne

Deelproject: Techniek

Beschrijving van de acties voor de sector

Beheer & Techniek

Enschede

26 oktober 2015

Colofon

Titel rapport: PVA Arbeidshygiëne
Subtitel: Deelproject Techniek: Beschrijving van de acties voor de sector Beheer & Techniek
Versie: 1.1, WERKDOCUMENT

Opdrachtgever: Ronald Pellewever   Sectorhoofd Beheer & Techniek
Opstellers: Mark Bokdam   Teamleider Service & Beheer

Enschede, 26 oktober 2015

© 2015, Brandweer Twente

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Brandweer Twente.

Inhoud

Inhoud

1	Aanleiding	6
	Zaken die zullen gaan spelen vanuit de Sector Beheer & Techniek:	7
	Uitgangspunten:	9
	Doelstelling	9
	Opdrachtgever	10
	Randvoorwaarden	10
	Relaties met andere ontwikkelingen en projecten	10
2	Projectorganisatie	11
	Projectorganisatie	12
3	Actieplan	14
	Kleding & Persoonlijke Beschermingsmiddelen	14
	Logistiek	17
	Gebouwen	20
	Materieel	22
	Communicatie	23
4	Financiën	24
	Financiën	24
5	Kritische succesfactoren	26
1	Referenties	27
2	Bijlage 1: Totaaloverzicht acties tbv Arbeidshygiëne	28

1

Aanleiding

De afgelopen periode is er een landelijke discussie ontstaan over de arbeidsomstandigheden bij de Brandweer in relatie tot beroepsziekten. Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan het onderzoek dat is uitgevoerd naar internationale studies over arbeidshygiëne en beroepsziekten binnen de Brandweer. Het beschouwende rapport wordt naar verluidt eind 2015 gepubliceerd door Brandweer Nederland. In navolging op het (nog te publiceren) rapport komt er een actieprogramma / taskforce om de nodige landelijke ontwikkelingen en acties te kunnen uitvoeren. Het voorlopige stappenplan voor Brandweer Nederland ziet er als volgt uit:

Stap 1: Ontwikkelen van een richtlijn 'schoon werken', hetgeen door een viertal regio's wordt uitgevoerd (najaar 2015).

Stap 2: Onderzoek naar 'Rook als beroepsrisico bij de brandweer'. De verwachting is dat dit rapport eind 2015 openbaar wordt.

Stap 3: Er is gestart met het verzamelen van gegevens (data) waardoor een objectiever beeld ontstaat van de feitelijke risico's van het brandweerwerk die kunnen leiden tot mogelijke gezondheidsschade.

Stap 4: De uitkomsten van stap 2 en 3 dienen als input om landelijke branchemaatregelen te kunnen nemen om de overige gevaren/risico's die voor gezondheidsschade kunnen zorgen, beter te beheersen. Het gaat hier om les- en leerstof, examinering, logistieke processen, P&O processen, wijze van oefenen en trainen, effecten voor inzetprocedures etc. (2015-2016)

Stap 5: Start en doorlopen proces 'Erkenning beroepsziekten" (2015-2017), samen met sociale partners. Ook zal de samenwerking internationaal worden gezocht.

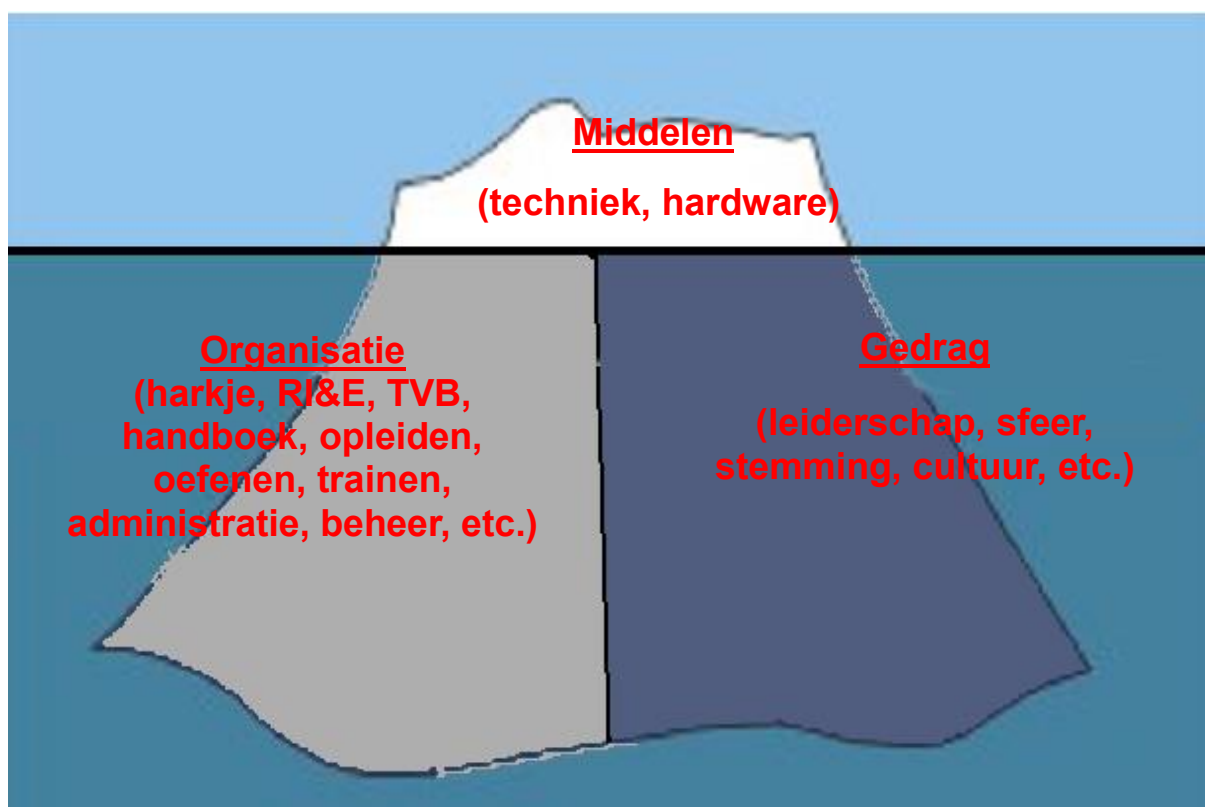
In april 2015 is een eerste landelijke bijeenkomst georganiseerd door Brandweer Nederland. Tijdens deze avond in Arnhem (waar ook een Twentse delegatie bij aanwezig was) is ingegaan op de korte termijn acties die nu al kunnen worden doorgevoerd binnen de Veiligheidsregio's. Deze acties zijn terug te vinden op de site van Brandweer Nederland (http://www.brandweernederland.nl/wat_doen_we/thema-optimale/arbeidshygiene/).

De veiligheidsregio's Amsterdam-Amstelland, Hollands-Midden en Limburg Zuid hebben de good-practices gebundeld en beschikbaar gesteld aan het land. Hierbij is gebruik gemaakt van bestaande zaken uit het buitenland (bijvoorbeeld een vertaling van een Deens instructieboek).

Zaken die zullen gaan spelen vanuit de Sector Beheer & Techniek

Wat komt er zoals op ons af en wat moeten we gaan oppakken? Dat zijn de vragen die ons momenteel bezighoudt. Het is verstandig om dit vanuit een "helicopter-view" naar te kijken. Hierdoor zullen thema's worden erkend waarna per thema operationele acties kunnen worden beschreven. DE actiepunten zijn tot stand gekomen via een georganiseerde brainstormsessie met key-players namens de sector Beheer & Techniek. Het eindresultaat is aangeboden aan de Twentse projectgroep die zich bezig houdt met het thema arbeidshygiëne.

Risicotypering is te duiden in drie elementen die deels zichtbaar en tastbaar zijn maar grotendeels onzichtbaar en ontastbaar. Een en ander is te duiden in het volgende figuur:

Figuur 1: Overzicht elementen ter duiding risicotypering

Middelen:

Dit is het meest tastbaar voor iedereen: de spullen waar we dagelijks mee werken (kleding, adembescherming, voertuigen, gebouwen, etc.)

Organisatie:

De wijze waarop zaken zijn georganiseerd, hoe men omgaat met risico's, Taken Verantwoordelijkheden en Bevoegdheden (TVB's) van alle collega's binnen de organisatie.

1

Gedrag:

Dit is het lastigste om te vatten in woorden: hoe staat het met de “awareness” van het personeel, hoe staat het met houding en gedrag, leiderschap en voorbeeldgedrag en de bereidheid om zich te houden aan gemaakte afspraken.

Intermezzo:

Op dinsdag 8 september 2015 krijgt de Servicedesk van Brandweer Twente een melding binnen vanuit één van onze kazernes: Er is gisteren een ploeg wezen oefenen op Troned en in de ruimte waar bluskleding hangt een ondraaglijke geur. De vraag wordt gesteld of we kunnen zorgen voor een betere afzuiging van de ruimte.

De vraag die opkomt is: waarom worden de bluspakken die blijkbaar zo stinken niet aangeboden ter wassing?

Een kleedruimte waar bluskleding hangt dient in principe te worden gezien als schoon gebied. Vervuilde kleding dient zo veel mogelijk te worden gedecontamineerd en geïsoleerd (liefst al op locatie in de zogenaamde warm-zone). Daarnaast moet er zsm worden voorzien in schone kleding zodat de uitruk weer geborgd kan worden.

Voorgaande vraag aandacht voor de volgende onderwerpen:

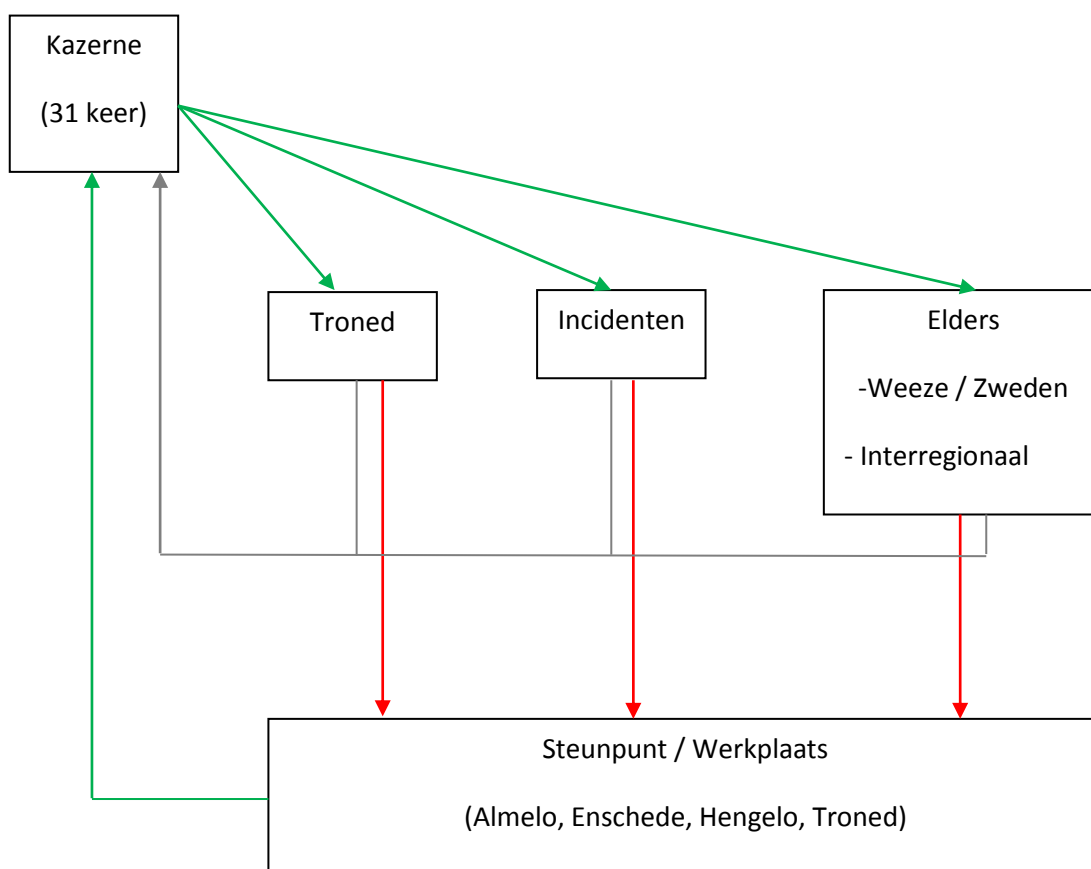
- Kleding versus reservekleding
- Logistiek: halen en brengen van schone spullen
- Procedure aanvraag logistiek
- Procedure decontaminatie spullen in de werkplaats(en)
- Voorzieningen op voertuigen om materialen in te kunnen pakken (bv luchtdichte zakken)
- Voorzieningen in de kazerne om te zorgen dat men weer schoon wordt (uitzweten / douchen)
- Zonerings binnen de kazerne (van licht vervuild naar schoon)
- Reserve (onder) kleding

In bovenstaande punten zitten de elementen middelen en organisatie. Als we alles optimaal ingeregeld zouden hebben maar het personeel houdt zich niet aan de gemaakte afspraken dan hebben we ons doel (samen veilig oud worden) niet bereikt.

Uitgangspunten

- Vuile materialen worden op locatie geïsoleerd (na eerste ontsmetting) verzameld en via logistiek vervoerd naar één van de drie steunpunten (Almelo, Enschede of Hengelo)
- Op deze drie steunpunten is sprake van een ontvangstruimte voor vuile goederen
- Op de overige kazernes komen geen vuile goederen binnen

Figuur 2: Schematische weergave van de uitgangspunten (tbv Arbeidshygiëne)

Groen is schoon

Rood is vuil

Grijs is licht vervuild

Troned moet worden meegenomen in onze overwegingen (gaan we de spullen van Troned ook naar de steunpunten brengen of gaan we investeren in de voorzieningen op Troned om logistiek te ontlasten).

Doelstelling

Het doel van het project is om te voorzien in de technische randvoorwaarden die nodig zijn om arbeidshygiëne binnen Brandweer Twente uit te rollen.

1

Opdrachtgever

De opdrachtgever is het MT van Brandweer Twente. De uitvoeringsverantwoordelijkheid is belegd bij de sectorleiding van de Beheer & Techniek (Ronald Pellewever).

Randvoorwaarden

De volgende zaken zijn van belang om het project succesvol uit te kunnen voeren:

1. Commitment op dit Plan van Aanpak (door de betrokken sectoren en teams)
2. Beschikbaarheid van middelen (zoals aangegeven bij de actiepunten)
3. Beschikbaarheid van de (incidentele) middelen om de omschreven acties te kunnen uitvoeren

Relaties met andere ontwikkelingen en projecten

Dit project is een deelproject van het overall-project van Brandweer Twente inzake Arbeidshygiëne. Met de andere deelprojecten en ontwikkelingen wordt afgestemd ten behoeve van wederzijdse afbakening:

1. Deelprojecten van het overall-project Arbeidshygiëne Brandweer Twente
2. Project implementatie Ultimo
3. Vervanging bluskleding en helmen
4. Verbouwingen van bestaande kazernes en nieuwbouw kazerne Haaksbergen

Quick wins

Met onderstaande quick wins van de korpsen Amsterdam-Amstelland en Zuid-Limburg kun je op een simpele manier zelf al iets doen.

Bij brand

1. Houd je masker minstens drie minuten op zodra je weer in veilig/rookvrij gebied bent.
2. Gebruik de drie minuten om je pak te ventileren en daarna van boven naar beneden af te spoelen. Vergeet daarbij je harnas en laarzen niet.
3. Zet slim in en vervuil zo weinig mogelijk manschappen.
4. Spoel gereedschap zoveel mogelijk af voordat je het terugplaatst op het voertuig.
5. Houd gebruikte slangen en gereedschap buiten de manschappencabine.

Terug in de kazerne

1. Zorg dat de afzuiginstallatie op de uitlaat zit.
2. Maak gebruikt materiaal schoon of ruil het om voor schone spullen.
3. Doe je nekflap en handschoenen in de was en stuur je pak naar de wasserette. Maak je helm en laarzen schoon en leg een schone nekflap, handschoenen en pak klaar.
4. Doe de rest van je kleren in de was en neem een douche voor dat je je in schoon gebied begeeft.
5. Meld je pas na al deze handelingen weer ter beschikking.

Foto's: Jeffrey Koper

Quick-wins zoals ze gepubliceerd zijn op de website van Brandweer Nederland

2

Projectorganisatie

De projectorganisatie is vorm gegeven op basis van de uit te voeren acties. Deze acties zijn gethematisiseerd (Kleding en Persoonlijke Beschermingsmiddelen, Logistiek, Gebouwen en Materieel).

In het volgende hoofdstuk zijn de uit te voeren acties nader uitgeschreven. Per actie staat aangegeven wat de actie inhoudt, hoeveel (mens)uren dit vergt om uit te voeren en welke kosten dit met zich meebrengt.

Om structuur te organiseren in de uit te voeren werkzaamheden zal de projectleider periodiek werkoverleg voeren met de diverse actiehouders.

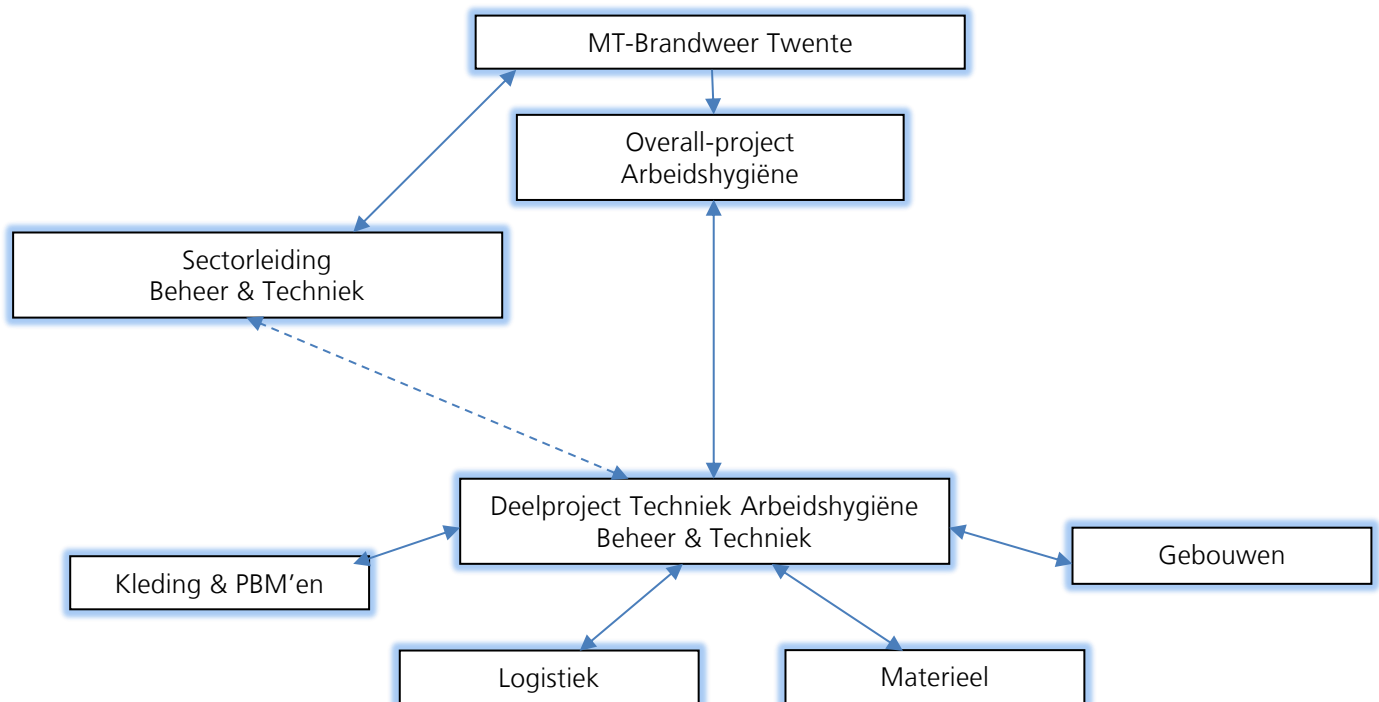
De uren voor de projectleiding zijn als volgt te kwantificeren:

Uren Projectleider: 2 uur per week, periode oktober 2015 – oktober 2016

De projectleider wordt vanuit de Brandweer Twente geleverd (teamleider Service & Beheer, Mark Bokdam). **Projectorganisatie**

Dit project is een deelproject van het overallproject "Arbeidshygiëne" van Brandweer Twente. De deelprojectleider (Mark Bokdam) zal periodiek afstemmen met de overall-projectleider en heeft periodiek voortgangoverleg met de "kartrekkers" die zijn gekoppeld aan de in dit PvA uitgeschreven acties.

Schematisch:

3

Actieplan

In dit hoofdstuk worden de acties (inclusief benodigde middelen om de acties te kunnen uitvoeren) beschreven die nodig zijn om te voorzien in de technische randvoorwaarden die nodig zijn om arbeidshygiëne binnen Brandweer Twente uit te rollen. De volgende thema's zijn uitgewerkt: Kleding en PBM'en, Logistiek, Gebouwen en Materieel. Tenslotte wordt ingegaan op de communicatie rond dit project. De aangegeven uren per actie is een indicatie van het totaal aantal uren dat nodig is om de betreffende actie te kunnen uitvoeren met alle personen die daarbij betrokken zijn.

Kleding & Persoonlijke Beschermingsmiddelen

Uitbreiden was- en droogcapaciteit [KP-001]

De huidige was- en droogcapaciteit is niet voldoende afgestemd op de werkvoorraad die voorzienbaar in de toekomst op de werkplaatsen afkomt. Uit berekeningen die gemaakt zijn door het team Onderhoud & Techniek blijkt dat we momenteel ongeveer 100 bluspakken in de week kunnen reinigen. Op jaarbasis kunnen we 4.000 bluspakken reinigen. Een voorlopige inschatting geeft aan dat we in de toekomst naar minimaal 8.000 te reinigen bluspakken gaan op jaar basis. Dit vraagt om een uitbreiding van de huidige was- en droogcapaciteit.

Uitvoering door Team Onderhoud & Techniek

Kostenindicatie: € 170.000

Urgentie	Zeer Hoog
Actie	Uitbreiden was- en droogcapaciteit
Middelen	Circa 40 uren
Actiehouder	Marcel Kroeze en Henk Nijenkamp
Status	Loopt

Reservekleding (bluspakken, handschoenen en nekflappen) [KP-002]

Om bij incidenten / oefeningen waarbij personeel intensief is blootgesteld aan rook of andere schadelijke stoffen (inclusief mest) te kunnen voorzien in schone kleding is een reservevoorraad noodzakelijk. Te denken valt aan bluspakken, handschoenen en nekflappen van de blushelmen. Bij de aanbesteding van de nieuwe helmen is hier rekening mee gehouden (snel uitwisselbare nekflappen evenals een nieuw soort nekflappen die beter te reinigen zijn). Voor wat betreft de bluskleding: de huidige bluspakken (de zwarte PWG-pakken) worden eind dit jaar /begin volgend jaar volledig vervangen door nieuwe pakken. De huidige pakken kunnen (mits ze technisch gezien nog in goede staat zijn) worden ingezet als reservekleding. De nut- en noodzaak van een tweede bluspak op de man zal worden onderzocht (inclusief de financiële consequenties). In het huidige contract voor bluskleding is ruimte om extra pakken (maximaal 200) af te nemen.

Uitvoering door Team Onderhoud & Techniek

Kostenindicatie: € 12.500 (200 reservepakken)

Urgentie	Hoog
Actie	Reservekleding
Middelen	Circa 40 uren
Actiehouder	Marcel Kroeze en Henk Nijenkamp
Status	Loopt

Pakken wassen en drogen op Troned [KP-003]

Op Troned wordt veel geoefend onder realistische omstandigheden. Na een dergelijke oefening moeten de gebruikte bluspakken worden gereinigd. Er wordt onderzocht of we op Troned een wasgelegenheid (inclusief personele capaciteit) kunnen realiseren met als doel het minimaliseren van de logistieke handelingen. Dit onderzoek is een onderdeel van de uitvoering van de totale Business Case van Troned (waar arbeidshygiëne een onderdeel van is).

Uitvoering door Team Onderhoud & Techniek

Kostenindicatie: € 45.000

Urgentie	Hoog
Actie	Pakken wassen en drogen op Troned
Middelen	Circa 120 uren
Actiehouder	Marcel Kroeze en Henk Nijenkamp
Status	Loopt

3

Onderzoek naar overalls voor over bluskleding [KP-004]

Om "besmetting" van bluskleding te voorkomen bij realistische oefeningen (bv met roetdeeltjes) is wellicht het gebruik van Nomex overalls die over de bluskleding gedragen kan worden een optie. Uit nader onderzoek moet blijken of dit een praktisch haalbare optie is en wat de consequenties hiervan zijn.

Uitvoering door Team Onderhoud & Techniek

Kostenindicatie: PM

Urgentie	Normaal
Actie	Onderzoek naar overalls voor over de bluskleding
Middelen	Circa 80 uren
Actiehouder	Gerbrand Klein Ligtenberg en Jan ten Hoopen
Status	Moet nog starten

Waszakken op alle TS'en [KP-005]

Voor het geïsoleerd verzamelen van "besmette" kleding zijn speciale wikkelzakken beschikbaar. De ingezamelde kleding kan met zak en al in de wasmachine worden gestopt. Hierdoor wordt onnodig contact met besmette kleding voorkomen tot in de werkplaatsen. Besloten is om op iedere TS een aantal van deze zakken te leggen zodat men besmette kleding goed kan inpakken.

Uitvoering door Team Onderhoud & Techniek

Kostenindicatie: € 10.000

Urgentie	Hoog
Actie	Waszakken op alle TS'en
Middelen	Circa 40 uren
Actiehouder	Marcel Kroeze
Status	Moet nog starten

Logistiek

Door ontwikkelen logistieke organisatie [L-001]

Op dit moment is de logistiek op twee verschillende manieren geregeld in Twente. Voor de dagelijkse logistieke behoeften is een "koude" logistieke organisatie ingericht. Voor incidenten is een "warme" logistieke organisatie ingericht. Aangezien Arbeidshygiëne een behoorlijke logistieke impact geeft, is het aan te bevelen om te onderzoeken of we deze twee logistieke organisaties kunnen door ontwikkelen en eventueel in elkaar kunnen vlechten om zo effectief mogelijk te werk te kunnen gaan.

Op welke wijze kan de logistieke organisatie voorzien in schone kleding? Deze vraag dient te worden onderzocht. Er zijn inmiddels ideeën om een speciale container voor reservekleding in te richten. Dit idee zal verder uitgewerkt moeten worden om te beoordelen wat de meerwaarde is en wat de consequenties hiervan zijn.

Uitvoering door Team Service & Beheer

Kostenindicatie: Nihil

Urgentie	Hoog
Actie	Door ontwikkelen logistieke organisatie
Middelen	Circa 120 uren
Actiehouder	Mark Bokdam & Marcel Kroeze
Status	Loopt

Onderzoek naar capaciteitsbehoefte Logistiek [L-002]

Er wordt steeds vaker een beroep gedaan op de logistieke organisatie. Tijdens de regionalisering is een werkvoorraad berekening gemaakt op basis van de toen bekende situatie. Dit vraagt om een herberekening van de werkvoorraad en de daaraan gekoppelde personele en materiele capaciteit voor de logistieke organisatie.

Uitvoering door Team Service & Beheer

Kostenindicatie: PM

Urgentie	Hoog
Actie	Onderzoek naar capaciteitsbehoefte Logistiek
Middelen	Circa 80 uren
Actiehouder	Mark Bokdam
Status	Loopt

3

Onderzoek naar de wijze van te transporteren goederen [L-003]

Op welke wijze transporteren we onze vuile goederen? Deze vraag met daaraan gekoppeld een voorstel voor de inrichting van de logistieke middelen dient beantwoord te worden in het licht van Arbeidshygiëne. Moeten we bijvoorbeeld de transportkarren afdekken met dekkleden/zeilen?

Uitvoering door Team Service & Beheer

Kostenindicatie: € 5.000

Urgentie	Hoog
Actie	Onderzoek naar de wijze van te transporteren goederen
Middelen	Circa 40 uren
Actiehouder	Gerard Schasfoort en Marcel Kroeze
Status	Loopt

Beschermingsniveau medewerkers ademluchtwerkplaatsen [L-004]

De vuile / geïsoleerde goederen worden naar één van de drie logistieke steunpunten gebracht. Op deze steunpunten worden de goederen in ontvangst genomen en worden ze gereinigd. De vraag is wat het beschermingsniveau moet zijn van de medewerkers die de goederen in ontvangst nemen en de goederen reinigen. Om deze vraag te kunnen beantwoorden wordt geadviseerd om het landelijk onderzoek af te wachten. In overleg met de medewerkers van de ademluchtwerkplaatsen en de Arbo-coördinator zal worden beoordeeld wat op korte termijn eventueel nodig is qua persoonlijke beschermingsmiddelen om het contact met de vuile materialen zo minimaal mogelijk te laten zijn.

Uitvoering door Team Service & Beheer / Arbo & Fitheid

Kostenindicatie: € 1.500

Urgentie	Hoog
Actie	Beschermingsniveau medewerkers ademluchtwerkplaatsen
Middelen	Circa 24 uren
Actiehouder	Ko van Wijland en René Langeler
Status	Loopt

Registratie en labelen te transporteren goederen [L-005]

Om duidelijk inzichtelijk te krijgen waar goederen naar toe gebracht moeten worden en wat er met de goederen gebeuren moet, wordt een systeem gehanteerd met logistieke kaarten. Dit systeem wordt in de "koude" logistiek al sinds 2013 gebruikt. Voor de "warme" logistiek wordt een ander systeem gebruikt. Het proces moet duidelijk worden beschreven (keten van aanbieden spullen tot weer terug brengen van de goederen naar de juiste bestemming). Daarnaast moet er een sluitend systeem worden geïmplementeerd voor de registratie en het labelen van te transporteren goederen.

Uitvoering door Team Service & Beheer

Kostenindicatie: € 1.500

Urgentie	Hoog
Actie	Registratie en labelen te transporteren goederen
Middelen	Circa 40 uren
Actiehouder	Gerard Schasfoort en Johan Wienk
Status	Loopt

Oefenen buiten Twente [L-006]

Brandweer Twente oefent met enige regelmaat buiten Twente. Zo zijn er meerdaagse trainingen in Zweden voor de nieuwe manschappen en wordt er geoefend in Weeze. Op welke wijze gaan we tijdens deze oefensessies voorzien in schone materialen / kleding en wat is hiervan de logistieke consequentie? Deze vraag zal worden onderzocht en er zal een voorstel worden gedaan voor mogelijke oplossingsrichtingen.

Uitvoering door Team Service & Beheer

Kostenindicatie: onderzoek Nihil, mogelijke consequenties ntb

Urgentie	Hoog
Actie	Oefenen buiten Twente
Middelen	Circa 80 uren
Actiehouder	Marcel Kroeze
Status	Moet nog starten

3

Gebouwen

Warm en cold-zones in gebouwen beoordelen [G-001]

Uitgangspunt voor de brandweerkazernes in Twente is dat er in principe geen vuile materialen in de kazernes komt. De vuile materialen worden via het logistieke systeem naar één van de drie steunpunten gebracht. Op deze steunpunten (Almelo, Enschede en Hengelo) zijn zones ingericht voor het ontvangst nemen van deze vuile materialen. Het principe van Hot, Warm en Cold-zones wordt in alle brandweerkazernes beoordeeld. Eventuele aanpassingen die noodzakelijk zijn om "schoon" te kunnen werken worden in kaart gebracht en in overleg met de sectorleiding geprioriteerd qua uitvoering.

Uitvoering door Team Service & Beheer

Kostenindicatie: PM

Urgentie	Hoog
Actie	Warm en cold-zones in gebouwen beoordelen
Middelen	Circa 120 uren
Actiehouder	Arjan van Brussel, Bas Olbertz en Bart Endeman
Status	Loopt

Onderzoek naar inrichting steunpunten [G-002]

De drie steunpunten waar vuile goederen binnen komen dienen te worden ingericht met zones (Hot, Warm en Cold zones). Per steunpunt zal worden beoordeeld wat er moet gebeuren om dit binnen de steunpunten te optimaliseren. Deze actie heeft een relatie met actie: G-001.

Uitvoering door Team Service & Beheer

Kostenindicatie: PM

Urgentie	Hoog
Actie	Onderzoek naar inrichting steunpunten
Middelen	Circa 80 uren
Actiehouder	Arjan van Brussel, Bas Olbertz en Bart Endeman
Status	Loopt

Faciliteiten tbv uitzweten [G-003]

In de Scandinavische landen is het heel gebruikelijk om na een (zware) inzet uit te zweten op een "spinning-bike" of in een sauna alvorens men gaat douchen. Brandweer Twente moet hierin een standpunt innemen: moeten/willen we dit als organisatie faciliteren?

Uitvoering door Team Service & Beheer ism Arbo & Fitheid

Kostenindicatie: PM

Urgentie	Normaal
Actie	Faciliteiten tbv uitzweten
Middelen	Circa 40 uren
Actiehouder	Mark Bokdam
Status	Moet nog starten

Personeel verplicht laten douchen na een inzet [G-004]

In overleg met Arbo & Fitheid en het MT-Brandweer Twente zal er een voorstel worden voorbereid over een advies om personeel verplicht te laten douchen na een inzet. Dit voorstel zal vervolgens worden afgestemd met de Ondernemingsraad waarna het besluit definitief wordt doorgevoerd.

Uitvoering door Team Service & Beheer

Kostenindicatie: Nihil

Urgentie	Hoog
Actie	Personeel verplicht laten douchen na een inzet
Middelen	Circa 16 uren
Actiehouder	Ronald Pellewever
Status	Moet nog starten

3

Materieel

Stoelhoezen voor in de voertuigen [M-001]

Om vervuiling van het interieur van de voertuigen te voorkomen worden er stoelhoezen aangeschaft. Deze stoelhoezen zijn eenvoudig aan te brengen en weg te halen en ze zijn eenvoudig reinigbaar. De stoelhoezen zijn primair bedoeld voor realistische oefeningen.

Uitvoering door Team Onderhoud & Techniek

Kostenindicatie: € 5.000

Urgentie	Zeer hoog
Actie	Stoelhoezen voor in de voertuigen
Middelen	Circa 40 uren
Actiehouder	André Schulten
Status	Loopt

Cleaning kit voor op de TS'en [M-002]

Om portofoons et cetera te kunnen reinigen na een (zware) inzet met rook of andere schadelijke stoffen (inclusief mest en dergelijke) zijn schoonmaakartikelen nodig. In overleg met de Twentse werkgroep voor "schoon werken" wordt er een "cleaning-kit" samengesteld die op alle TS'en wordt gelegd.

Uitvoering door Team Service & Beheer

Kostenindicatie: € 10.000

Urgentie	Zeer hoog
Actie	Cleaning kit voor op de TS'en
Middelen	Circa 80 uren
Actiehouder	Ko van Wijland en René Langeler
Status	Moet nog starten

Communicatie

Communicatieplan & middelenmatrix opstellen [C-001]

Om de uitrol van hiervoor beschreven acties op een laagdrempelige manier te introduceren binnen Twente dient er veel aandacht te worden besteed aan communicatie. Voor het overkoepelende project "Arbeidshygiëne Brandweer Twente" wordt een communicatieplan opgesteld waarin de doelgroepen, doelen en de in te zetten middelen worden beschreven (middelenmatrix).

Uitvoering door Team Beleid & Advies

Kostenindicatie: Nihil

Urgentie	Zeer hoog
Actie	Communicatieplan & middelenmatrix opstellen
Middelen	Circa 16 uren
Actiehouder	NTB
Status	Moet nog starten

Communicatiemiddelen ontwikkelen [C-002]

Op basis van het opgestelde communicatieplan (zie C-001) worden een aantal middelen gerealiseerd. Te denken valt aan presentaties, een folder / brochure en een instructiekaart.

Uitvoering door Team Beleid & Advies

Kostenindicatie: Kosten drukwerk & opmaak

Urgentie	Zeer hoog
Actie	Communicatiemiddelen ontwikkelen
Middelen	Circa xx uren (exclusief input van inhoudsdeskundigen)
Actiehouder	NTB
Status	Moet nog starten

4

Financiën

Financiën

In het vorige hoofdstuk zijn de uit te voeren acties nader uitgeschreven. Bij de meeste acties zijn de financiële gevolgen geraamd om zicht te krijgen op de te investeren bedragen. Er zijn echter ook een aantal PM-posten aangegeven, omdat in deze fase de omvang hiervan nog niet te duiden is in financiële gevolgen. De geraamde kosten zullen worden opgevangen uit de lopende begroting van de sector Beheer & Techniek.

Planning

De acties zijn geprioriteerd in drie categorieën:

- Zeer hoog:** Deze acties moeten zsm worden opgepakt en geïmplementeerd (voor eind 2015 afgerond)
- Hoog:** Deze acties moeten in 2015 worden opgepakt en ze moeten in de eerste helft van 2016 afgerond en geïmplementeerd zijn
- Normaal:** Deze acties moeten eind 2016 afgerond en geïmplementeerd zijn

5

Kritische succesfactoren

Voor de uitrol van de acties uit dit Plan van Aanpak worden onder andere de volgende risico's onderkend:

1. Onvoldoende betrokkenheid van eindgebruikers en beheerders

Deelname en betrokkenheid van de eindgebruikers en de beheerders van de apparatuur is essentieel voor een succesvolle uitrol en acceptatie van de uit te voeren zaken. Er is te weinig capaciteit beschikbaar vanuit de betrokken sectoren en/of er wordt geen prioriteit vanuit de betrokken sectoren aan dit onderwerp gegeven.

Maatregel: Middels een voorlichtingstraject wordt het belang van de betrokkenheid van alle sectoren benadrukt en worden de sectoren 'warm' gemaakt voor het project.

2. Onvoldoende aandacht en focus

Er zijn veel ontwikkelingen en veranderingen gaande binnen Brandweer Twente, waardoor de focus en aandacht hiervoor versnipperd is en er (te) weinig inzet (in tijd en deskundigheid) van management en/of medewerkers mogelijk is.

Maatregel: Er wordt gevraagd om organisatorische commitment.

3. Capaciteitsprobleem versus andere projecten

De vele andere ontwikkelingen en projecten leggen ook beslag op de capaciteit van Brandweer Twente.

Maatregel: eventuele externe expertise inhuren en/of komen tot heldere bestuurlijk vastgestelde prioriteiten en hierop gebaseerd een uitstel voor sommige ontwikkelingen.

Referenties

- [1] Presentatie Arbeidshygiëne Brandweer Nederland (april 2015)
- [2] Vertaling van Deense uitgave “Good preventive behaviour”
vertaald in opdracht van Brandweer Hollands Midden
- [3] http://www.brandweernederland.nl/wat_doen_we/thema-optimale/arbeidshygiene/

Bijlage 1: Totaaloverzicht acties tbv Arbeidshygiëne

BRANDWEER

TWENTE

Brandweer Twente maakt onderdeel uit van Veiligheidsregio Twente

Spaansland 20
Postbus 1400
7500 BK Enschede